

1934 MÁJUS

ERDÉSZETI LAPOK

LXXIII. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

5. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő
BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1934. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek.

(Telefon: 237—22.)

Krónika

1. Az egység felé.

A választmányi ülésen az utolsó évek ellenzékének egyik vezetője pendítette meg azt a húrt, aminek — őszintén megvallva — eddig is a vezető tenort kellett volna vinnie az Egyesület életében.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a többség teljes egyetértéssel szívesen fogadta a nyújtott békejobbot s így minden kilátás megvan, hogy az Egyesület, mint az erdőgazdaság egyetlen országos érdekképviselője, ismét tömör egységben foglal állást a kitűzött célok elérése érdekében.

Előre is megjósolhatjuk, hogy itt is be fog válni a mondás: „az egységben az erő” és már előre el merjük könyvelni a sikert az együttes akciók számottevő részére.

Nem rekrimináció a célunk akkor, amikor az ellenzék szerepének kérdésén ezen a helyen szóvátesszük, de az, hogy a jövőben a véleménykülönbségeket azok közé a keretek közé tudjuk szorítani, amely keretek mellett azok a köznek nem ártanak.

Az Egyesület egész multja a legfényesebb tanúság arra, milyen szükség van az agilis, mozgékony, harcrakész ellenzékre.

Ellenzék nélkül vita és vita nélkül igazi élet az Egyesület

kebelén belül alig van, mert hiszen az örökös jóváhagyás, egyszerű tudomásulvétel tömege lassanként az érdeklődés teljes el lanyhulásához vezet.

Bármilyen heves legyen is a vita, bármilyen éles a nézeteltérés, mindaddig, amíg egyéni momentumok nem játszanak bele, csak hasznára van az ügynek is, mert hiszen a viták tüze az a kohó, amelyből megedzve, megtisztulva kerül ki az az álláspont, amelyet a miénkhez hasonló társadalmi érdekképviselőnek elfogadnia és képviselnie kell.

Azt azonban a multak tanulságaiból is megtanulhattuk, hogy eredményeket elérni, maguknak befolyást, súlyt biztosítani csak azok a szervezetek tudtak, amelyek bármilyen kemény, sokszor személyi harcok dúltak is kebelükben, az elfogadott többségi határozatot tömör egész gyanánt képviselték kifelé és hajtották keresztül.

Meg tudjuk érteni a többségi álláspontot, amely a Fagazdasági Tanácsba tisztán a maga embereit küldötte ki akkor, amikor egy új szerv, új intézmény létesítéséről volt szó és pedig olyan intézményről, amelynek létrehozását a kisebbség kezdettől fogva a legélesebben ellenezte és minden eszközzel meggátolni törekedett.

Az erdőgazdasági érdekképviselő túlsúlya a Tanácsban és szerveiben egyetlen szavazattöbbséggel volt csak biztosítható a többi érdekeltségek képviselőivel szemben, akiknek nagyrésze kifejezett ellenszenvvel fogadta a tervezetést.

Feltétlenül szükség volt tehát arra, hogy az erdőgazdasági érdekképviselő tömör egységként álljon a többiek képviselőivel szemben.

Ezt pedig attól az ellenzéktől, amelyik még az utolsó pillanatban is *az egyesületen kívül állókra támaszkodva* iparkodott a többség állásfoglalását megdönteni, a többség nem remélhette.

A helyzet ma egészen más.

Az Egyesület legutolsó ülésén a többség egyhangúan és örömmel fogadta el az ellenzék által nyújtott békejobbot és azonnal honorálni kívánta az ellenzéknek azt az óhaját, hogy a Fagazdasági Tanácsban és annak szerveiben megfelelő képviselőhöz jusson.

Mindnyájan tudjuk, hogy az erdőgazdasági érdekeltség

többsége ezekben a szervezetekben csak az elnök személyén keresztül és csak egy szótöbbséggel van biztosítva.

Ennek dacára meggyőződésünk az, hogy az egységes állásfoglalás az ellenzék közreműködésével is teljes lesz, mert hiszen a végleges cél — az erdőgazdaság rentabilitásának biztosítása — többségnek és ellenzéknek egyaránt életbevágó érdeke.

Maga az igazgató-választmány többsége akárhányszor adta tanujelét annak, hogy egy-egy indítvány elbírálásánál nem azt nézi, kinek a részéről jött az indítvány, hanem csupán azt, összeegyeztethető-e az indítvány az erdőgazdaság általános érdekével és az Egyesület kívánalmaival és alapszabályaival.

Egy körülményre azonban szükségesnek tartjuk ez alkalommal még egyszer rámutatni.

Nem lehet helyeselni azt az eljárást, ha valaki egyoldalú információk alapján írásbeli kijelentéseket eszközöl ki a tagoktól és az Egyesületen kívül állóktól és ezzel, mint kívülről jövő nyomással kívánja az alapszabály szerint intézkedésre jogosult szervek, így elsősorban az igazgató-választmány elhatározását befolyásolni.

A tagoknak ilyenféle megnyilatkozását el tudnók komolyan fogadni akkor, ha mindegyiknek módjában lett volna legáltalább tájékozódni az ellenkező állásfoglalás indokairól.

A nem tagok véleménynyilvánítása még ennek az előfeltételnek a megléte esetén sem befolyásolhatja az Egyesület elhatározását.

A legújabb időkig nem is volt szokásos az ilyen eljárás az Egyesület életében.

Úgy véljük maga az a körülmény, hogy az Egyesület igazgató-választmánya nemcsak a közelmúltban, de régebben is sok ellenzéki részről jövő indítványt tett magáévá, bőségesen eleget adva annak az igazolására, hogy az ilyen hivatkozásra nincs is szükség.

Ér még egy gyakorlati érvet kell felhoznunk.

Mindenki, aki közügyek tárgyalásával foglalkozik, igen jól tudja azt, hogy túlságosan népes ülések fontos dolgok higgadt letárgyalására csak igen-igen ritka esetben alkalmasak.

Az ilyen ülések rendszerint túlfűtött hangulata a legtöbb esetben megnehezíti a higgadt tárgyalást, sőt maga a kialakult

határozat is, akárhányszor, nem a többségi véleményt tünteti fel.

Csak valamennyire megszervezett összetartó kisebbség a tárgyalások elnyújtásával el tudja a határozathozatalt is nyújtani olyan mértékig, hogy a döntésnél ő kerül ki többség gyanánt.

Magunk is szükségesnek tartjuk mennél népesebb testületnek a megnyilatkozását olyan esetben, amikor valamely kormányzati intézkedés egyhangú, vagy majdnem egyhangú meggyőződés szerint ellentétes az erdőgazdaság általános érdekeivel.

Ilyenkor szükség van a tömegekre azért, hogy az egyértelmű állásfoglalásnak nagyobb nyomatékot adjon; de az ilyen esetekben legtöbbször vita nélkül való határozathozatalról van szó.

Ezek az esetek tényleg nagyon ritkák is.

Meggyőződésünk azonban az, hogyha a mindenkori kisebbség is latbaveti a maga teljes erejét a többségi határozatok érvényrejuttatása érdekében s akkor, amikor a határozatból kifolyólag valamilyen intézkedés megszületik, minden törekvés az intézkedés tökéletesítésének szándéka irányítja: akkor kifelé az Egyesület állásfoglalása nemcsak egységes, de a legtöbb esetben eredményes is lesz.

Kétségtelen, hogy erős fegyelmezettségre van szükség, de másrésztől szükségünk van arra is, hogy az esetleg kiküldendő bizottságok, vagy egyéb szervek működésében is megbízzék a tagok zöme.

Hiszen nagyon jól tudjuk, hogy minden olyan kérdés, amely a mi érdekeinket érinti, egyik vagy másik egyéb érdekeltségre nézve sem közömbös.

Éppen így tudjuk, hogy a kormányintézkedések 99%-a az érdekeltek kölcsönös, kompromisszum jellegű megállapodásának az eredménye.

Nem szabad tehát az elnökségnek, vagy a kiküldött bizottságnak túlságosan kötött menetlevelet adni, mert máskülönben az ilyen tárgyalások nem vezethetnek eredményre, az Egyesület képviselőinek túlzottan merev magatartása következtében meghiusult tárgyalások pedig nem emelik az Egyesület súlyát és befolyását.

Kétségtelenül nehéz és felelősségteljes a megbízatás vállalása az ilyen tárgyalásoknál. Ne nehezsük tehát ezt meg még

jobban azzal, hogy olyan esetekben, amikor nincs minden körülmények között betartandó elvi állásfoglalásról szó, túlságosan megkössük a kiküldöttek kezét, s ezáltal a békés megállapodást tegyük lehetetlenné.

Higyük el a kiküldöttről mindig, hogy az álláspont 100%-os érvényesítése érdekében mindent elkövetett s attól csak azért volt kénytelen eltérni, hogy kisebb áldozatért a nagy érdeket oda ne dobja.

Úgy érezzük, hogy ma már teljesen rajta vagyunk ezen az úton.

2. Egy jubileum.

Mai lapszámunkban hozzuk Modrovich Ferenc főiskolai tanár cikkét az erdőmérnöki főiskola életbeléptetésének 125-ik évfordulójáról.

Szívünk egész melegével köszöntjük ezen a helyen is az ősi alma mátert, amelynek sorsa és fejlődése nemcsak elválaszthatatlanul összefűződött a magyar erdőgazdaság sorsával és fejlődésével, de úgyszólván minden időben hú képét is adta annak.

Ma, amikor megcsónkított határainkon belül százával kínlódnak fiatal végzetteink s az idősebbek közül is akárhány hányódik kétségbeesve a lét és nemlét között, ugyanazzal a hálával, ugyanazzal a szeretettel köszöntjük az ősi főiskolát, mint abban az időben, amikor a kikerülő fiatal generáció csak szűken fedezte Nagy-Magyarország e nemű szükségletét.

Bizakodó hittel nézünk a főiskola jövődjére elé abban a tudatban, hogy a közelben eljövendő új erdőtörvény bőséges munkaalkalmat fog szolgáltatni a kikerülő fiatal generációnak addig, amíg a Trianon által állított jerikói falak lerombolása lehetővé teszi igazán végleges elhelyezkedésüket.

3. A kereskedelem hivatása.

Minden közgazdasági szakkönyv megegyezik abban, hogy a kereskedelem hivatása a távoli vidékek fogyasztóit felkeresni és ellátni olyan szükségleti cikkekkel, amelyeket azok közvetlenül megszerezni nem tudnak.

Mindenkor hangoztattuk, hogy erdőink egyenetlen eloszlása

mellett a magyar faforgalom helyes lebonyolításánál különösen fontos szerep vár, a magyar fakereskedelemre.

A ma éles gazdasági harcában nem egyszer kerültek azonban érdekeink látszólag egymással szembe.

Ha van kérdés, ahol a termelő és kereskedő között állandó, határozott és éles ellentét van, úgy ez az ár kérdése.

Mert míg a termelő lehetőleg drágán iparkodik a maga termelvényét eladni, hogy ezáltal tiszta jövedelmét fokozza és megélhetését könnyebbé tegye, a kereskedő lehetőleg olcsón kíván vásárolni, részben azért, hogy olcsóbb árakkal a versenyt jobban győzhesse, főképp azonban azért, hogy a kialakult piaci-árak mellett a maga részére minél busásabb jövedelmet tudjon biztosítani.

Az ár-kérdés terén, tehát minden üzletkötésnél termelő és kereskedő ellenfelek gyanánt jelentkeznek.

Addig, amíg a termelés és fogyasztás normális egyensúlya és a nyugodt gazdasági viszonyok a termelés biztonságát nem veszélyeztetik, amíg a kereskedelem helyzetét megnehezült hitelviszonyok és féktelen verseny nem teszik súlyossá, a szabadforgalom mindig lehetővé tette azt, hogy mindkét fél meg tudja tartani azt a pozícióját, amelyik mellett a maga számadásait tisztességgel megtalálhatja.

Az utolsó esztendőekben a magyar tűzifapiacra ez a békés egyensúly a legteljesebb mértékben felborult.

Nem azért, mintha a termelés és fogyasztás egyensúlya bomlott volna meg, mert hiszen teljes szükségletünket még ezekben az években sem tudtuk belföldön előállítani.

Nem azért, mintha szükségleteink apadtak volna a termelt készletek mennyisége alá.

Az egyensúly felborulásában két ok játszott igen jelentős szerepet. Az egyik a hitelviszonyok leromlása volt, amelyik a pénzhez való hozzájutást a termelőre nézve úgyszólván teljesen lehetetlenné tette, a másik a féktelen verseny, amelyik minden józan számítást félrelökve, iparkodott egymás vevőközönségét elhódítani.

Nekünk ez ellen a harc ellen nem lett volna kifogásunk, ha a megszorult erdőbirtokososztály helyzetét, a pénzhez mégis könnyebben hozzájutó kereskedőosztály nem használta volna fel arra, hogy a köztük dülő féktelen versenyből keletkezett árrom-

bolás minden következményét a termelő és birtokososztályra hárítsa át.

Ismertünk olyan kötlevelet, amelyben a birtokos több-száz vagonos tűzifakészletét a bükkhasábnál budapesti paritásban a 170 pengőt alig meghaladó, a tölgy és csernél pedig a 150 pengőt is alig elérő eladási árért kötötte le csupán azért, mert a várható feladó-állomási ár 25—30%-ának megfelelő előleghez máskép hozzájutni nem tudott.

A tő-ár 10 ezer kg. bükkhasábnál a 35—38, ugyanannyi cser- és tölgyhasábnál pedig 22—24 pengőt is alig ért el.

Most feltesszük a kérdést, lehet-e ilyen egységárak mellett adót fizetni, kezelő és őrző személyzetet tartani? A birtokos megélhetéséről nem is beszélünk!

Mindenkinek meg kell érteni, ha az erdőgazdaság az ilyen mértékű árrombolás ellen védekezni akart és védekezni akar ma is.

Ez teremtette meg a Faforgalmi Rt.-al létesült megállapodást.

De még ennél a megállapodásnál sem kívánták sem az erdőgazdaság érdekképviselője, sem a Faforgalmi Rt. alapítói a kereskedelmet létében megtámadni. Sőt mivel a kereskedelem a maga részére vindikálta azt, hogy a fogyasztók szükségletét majdnem 100%-ig elláthassa, mind a ketten szívesen járultak hozzá azokhoz a korlátozásokhoz, amelyeket a kereskedelem a maga védelme érdekében életbeléptetni kért.

Az utolsó hetek eseményei arról látszanak tanubizonyságot tenni, hogy ezeket a védőintézkedéseket a kereskedelem jelenlétekeny része egészen más célra kívánja felhasználni.

A tárgyalások során igen erősen kidomborították a nagykereskedelem védelmének szükségességét, s ezért a vonatkozó rendelkezés 25—50, illetőleg 100 normál vagonban állapította meg azt a minimális mennyiséget, amelyet a különböző lakosságú helyeken a Faforgalmi Rt. egy-tételben eladhat.

A már kiadott szállítási igazolványok leszámításával a múltévi fatermelésből (1932—33.) mintegy 16—18 ezer normál kocsirakományunk van még, s ennek dacára egyes vidékeken már arról kezdenek panaszkodni, hogy a felmerülő szükségletek

ellátásánál nehézségek merülnek fel, s az indok állandóan az, hogy: „nincs szállítási-igazolvány”.

Maga a kereskedelem igen jól tudja, hogy az egyéb szállítások céljaira kiadható igazolványok száma abszolút függvénye a Faforgalmi Rt. részére kiadható szállítási igazolványoknak.

Éppen úgy tudja, hogy a rendelkezésre álló készletek körülbelül $\frac{1}{3}$ része a Faforgalmi kezén van és az előbb mondott helyzet következtében a Faforgalmi bármikor tud ugyan szállítani, de a közvetlen fogyasztónak, vagy a kisebb kereskedőnek még ajánlatot sem tehet.

A helyzet természetes következménye az volna, ha a kereskedelem, amely a rendeletbe belevette a Faforgalminak velük szemben fennálló eladási *kötelezettségét*, az adott helyzetben, amikor kereslet tényleg van, élne ezzel a jogával és vásárolna a Faforgalminál, nem pedig azzal kívánná az egész intézkedést szárazra tenni, hogy megtagadja a fogyasztók ellátását az igazolványok hiányára való hivatkozással.

A magunk részéről ezt az eljárást bizonyos aggodalommal nézzük, de éppen a kereskedelem szempontjából.

Nyiltan megmondjuk, hogy ez az eljárás nem helyes, nem észszerű, mert arra fogja a termelőérdekeltséget kényszeríteni, hogy a kereskedelem érdekében felállított korlátozások törlését javasolja a kormánynak.

Mert azt mégsem lehet szó nélkül eltűrni, hogy amikor a rendelet nemcsak védett helyzetet teremt a kereskedelem érdekében, de erős kötelezettségeket is ró a termelőt védő vállalkozásra ugyanabból a célból, akkor a kereskedelem ezt a helyzetet arra használja fel, hogy a termelés önvédelmi törekvéseit zátonyra juttassa.

